

Titlul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Relațiile reglementate de prezentul cod

(1) Prin prezentul cod se stabilesc principiile generale ale impozitării în Republica Moldova, statutul juridic al contribuabililor, al Serviciului Fiscal de Stat și al altor participanți la relațiile reglementate de legislația fiscală, principiile de determinare a obiectului impunerii, principiile evidenței veniturilor și cheltuielilor deduse, modul și condițiile de tragere la răspundere pentru încălcarea legislației fiscale, precum și modul de contestare a acțiunilor Serviciului Fiscal de Stat și ale persoanelor cu funcții de răspundere ale acestuia.

(2) Prezentul cod reglementează relațiile ce țin de executarea obligațiilor fiscale în ce privește impozitele și taxele de stat, stabilind, de asemenea, principiile generale de determinare și percepere a impozitelor și taxelor locale.

(3) Noțiunile și prevederile prezentului cod se aplică în exclusivitate în limitele relațiilor fiscale și ale altor relații legate de acestea.

Articolul 2. Sistemul fiscal al Republicii Moldova

Sistemul fiscal al Republicii Moldova reprezintă totalitatea impozitelor și taxelor, a principiilor, formelor și metodelor de stabilire, modificare și anulare a acestora, prevăzute de prezentul cod, precum și totalitatea măsurilor ce asigură achitarea lor.

Articolul 3. Legislația fiscală

(1) Legislația fiscală se compune din prezentul cod și din alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta.

(2) Actele normative adoptate de către Guvern, Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor, de alte autorități de specialitate ale administrației publice centrale, precum și de către autoritățile administrației publice locale, în temeiul și pentru executarea prezentului cod, nu trebuie să contravină prevederilor lui sau să depășească limitele acestuia.

(3) În cazul apariției unor discrepanțe între actele normative indicate la alin. (2) și prevederile prezentului cod, se aplică prevederile codului.

(3') La elaborarea proiectelor de acte legislative și normative din domeniul fiscal, care reglementează activitatea de întreprinzător, Guvernul întocmește actul de analiză a impactului de reglementare. În cazul inițiativelor legislative înaintate de către deputați, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de Guvern în procesul de avizare, conform unei metodologii aprobate de acesta.

(4) Impozitarea se efectuează în baza prezentului cod și a altor acte normative adoptate în conformitate cu acesta, publicate în mod oficial, și care sînt în vigoare pe perioada stabilită pentru achitarea impozitelor și taxelor.

(4') Procedura fiscală se aplică în timpul și la locul aplicării, dacă legea nu prevede altfel.

(5) Interpretarea (explicarea) prevederilor prezentului cod și a altor acte normative adoptate în conformitate cu acesta

este de competența autorității care le-a adoptat dacă actul respectiv nu prevede altfel. Orice interpretare (explicare) urmează a fi publicată în mod oficial.

Articolul 4. Tratatе internaționale

(1) Dacă un tratat internațional care reglementează impozitarea sau include norme care reglementează impozitarea, la care Republica Moldova este parte, stipulează alte reguli și prevederi decît cele prevăzute de legislația fiscală, se aplică regulile și prevederile tratatului internațional.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazurile cînd rezidentul statului cu care a fost încheiat tratatul internațional este folosit pentru obținerea facilităților fiscale de către o altă persoană care nu este rezidentă a statului cu care a fost încheiat tratatul internațional și care nu are dreptul la facilități fiscale.

(3) Normele și procedurile potrivit cărora Republica Moldova oferă/recepționează asistență administrativă reciprocă în materie fiscală conform tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte se aprobă de Guvern.

Articolul 5. Noțiuni generale

Următoarele noțiuni se aplică în scopul impozitării, fără modificarea statutului juridic al persoanelor juridice și fizice prevăzut de legislația în vigoare:

1) *Persoană* – orice persoană fizică sau juridică.

2) *Contribuabil, subiect al impunerii* – persoană care, conform legislației fiscale, este obligată să calculeze și/sau să achite la buget orice impozite și taxe, penalitățile și amenziile respective; persoană care, conform legislației fiscale, este obligată să rețină sau să perceapă de la altă persoană și să achite la buget plățile indicate.

3) *Persoană fizică*:

- a) cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin, apatrid;
- b) forma organizatorică cu statut de persoană fizică, potrivit legislației, inclusiv întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier), dacă prezentul cod nu prevede altfel;

4) *Persoană juridică* – orice societate comercială, cooperativă, întreprindere, instituție, fundație, asociație, inclusiv creată cu participarea unei persoane străine, și alte organizații, cu excepția subdiviziunilor organizațiilor nominalizate ce nu dispun de patrimoniu autonom și a formelor organizatorice cu statut de persoană fizică, potrivit legislației;

5) *Rezident*:

- a) orice persoană fizică care corespunde uneia din cerințele de mai jos:
 - i) are domiciliu permanent în Republica Moldova, inclusiv:
 - se află la tratament sau la odihnă, sau la învățătură, sau în deplasare peste hotare;
 - este persoană cu funcții de răspundere a Republicii Moldova, aflată în exercițiul funcțiunii peste hotare;
 - ii) se află în Republica Moldova cel puțin 183 de zile pe parcursul anului fiscal;
- b) orice persoană juridică sau formă organizatorică cu statut de persoană fizică a cărei activitate este organizată

sau gestionată în Republica Moldova ori al cărei loc de bază de desfășurare a activității este Republica Moldova;

6) *Nerezident:*

- a) orice persoană fizică care nu este rezident în conformitate cu pct. 5) lit. a) ori, deși corespunde cerințelor pct. 5) lit. a), se află în Republica Moldova:
 - în calitate de persoană cu statut diplomatic sau consular ori în calitate de membru al familiei unei asemenea persoane;
 - în calitate de colaborator al unei organizații internaționale, create în baza tratatului internațional la care Republica Moldova este parte, sau în calitate de membru al familiei unui asemenea colaborator;
 - la tratament sau la odihnă, sau la învățătură, dacă această persoană fizică s-a aflat în Republica Moldova exclusiv în aceste scopuri;
 - exclusiv în scopul trecerii dintr-un stat străin în alt stat străin prin teritoriul Republicii Moldova (trecere tranzit);
- b) orice persoană juridică sau formă organizatorică cu statut de persoană fizică care nu corespunde cerințelor pct. 5) lit. b).

7) *Întreprinzător individual* – persoana fizică, înregistrată în modul stabilit, care desfășoară activitate de întreprinzător fără a constitui o persoană juridică;

8) *Gospodărie țărănească (de fermier)* – întreprindere agricolă, cu statut de persoană fizică, constituită în conformitate cu legislația.

10) *Acționar* – orice persoană proprietar al unei sau mai multor acțiuni ale unei societăți pe acțiuni.

11) *Asociat* – orice persoană care posedă o cotă-parte în capitalul unei persoane juridice.

12) *Persoană interdependentă* – membru al familiei contribuabilului sau persoana care controlează contribuabilul, este controlat de contribuabil sau se află împreună cu acesta sub controlul unui terț. În sensul prezentului punct:

- a) familia contribuabilului include: soția (soțul) contribuabilului; părinții contribuabilului; copiii contribuabilului și soții (soțiile) lor; bunicii contribuabilului; nepoții (nepoatele) contribuabilului și soțiile (soții) lor; frații și surorile contribuabilului și soțiile (soții) lor; străbunicii contribuabilului; strănepoții contribuabilului și soții (soțiile) lor; frații și surorile părinților contribuabilului și soțiile (soții) lor; nepoții (nepoatele) contribuabilului de pe frate (soră) și soțiile (soții) lor; frații și surorile bunicii contribuabilului și soțiile (soții) lor; copiii fraților și surorilor părinților contribuabilului și soțiile (soții) lor; copiii nepoților (nepoatelor) contribuabilului de pe frate (soră) și soții (soțiile) lor; precum și persoanele enumerate din partea soției (soțului) contribuabilului;
- b) prin control se înțelege posesia (directă sau prin una ori mai multe persoane interdependente) a cel puțin 50% din capitalul sau din drepturile de vot ale unei persoane. În acest caz, persoana fizică este considerată posesor al tuturor cotelor de participare în capital, cote ce aparțin, în mod direct sau indirect, membrilor familiei sale.

13) *Agent economic* – orice persoană ce desfășoară activitate de întreprinzător.

14) *Organizație necomercială* – persoană juridică a cărei activitate nu are drept scop obținerea venitului și care nu folosește vreo parte din proprietate sau din venit în interesele vreunui membru al organizației, ale unui fondator sau ale unei persoane particulare.

15) *Reprezentanță permanentă sau bază fixă* – loc fix de afaceri prin care nerezidentul desfășoară, integral sau parțial, activitate de întreprinzător în Republica Moldova, fie direct, fie printr-un agent cu statut dependent, inclusiv:

01.01.2020

- a) un loc de conducere, o filială, o reprezentanță, o **sucursală**, o secție, un oficiu, o fabrică, o uzină, un magazin, un atelier, precum și o mină, o sondă petrolieră sau de gaze, o carieră sau orice alt loc de extracție a resurselor naturale sau de cultivare a culturilor agricole;
- b) un șantier de construcție, un proiect de construcție, asamblare sau montaj ori activități de supraveghere tehnică, deservire și exploatare a utilajului legate de acestea, numai dacă asemenea șantier, proiect sau activități continuă pentru o perioadă mai mare de 6 luni;
- c) comercializarea mărfurilor din depozite amplasate pe teritoriul Republicii Moldova și care aparțin nerezidentului sau sînt arendate de acesta;
- d) prestarea altor servicii, desfășurarea altor activități, în decursul unei perioade mai mari de 3 luni, cu excepția celor tratate ca reprezentanță, potrivit pct. 20), precum și a muncii conform contractului (acordului) de muncă și activității profesionale independente, dacă prezentul cod nu prevede altfel;
- e) desfășurarea în Republica Moldova a oricărei activități, care corespunde uneia din condițiile prevăzute la lit. a)-d), de către un agent cu statut dependent sau menținerea de către acest agent în Republica Moldova a unui stoc de produse sau mărfuri din care livrează produse sau mărfuri în numele nerezidentului.

În înțelesul prezentului cod, reprezentanța permanentă a unei persoane fizice nerezidente se consideră a fi baza fixă.

16) *Activitate de întreprinzător, afacere (business)* – orice activitate conform legislației, cu excepția muncii efectuate în baza contractului (acordului) de muncă, desfășurată de către o persoană, avînd drept scop obținerea venitului, sau, în urma desfășurării căreia, indiferent de scopul activității, se obține venit.

17) *Servicii* – servicii materiale și nemateriale, de consum și de producție, inclusiv darea proprietății în arendă, transmiterea drepturilor privind folosirea oricăror mărfuri; lucrări de construcții și montaj, de reparație, de cercetări științifice, de construcții experimentale și alte lucrări.

18) *Contract de leasing financiar* – orice contract de leasing care îndeplinește cel puțin una din următoarele condiții:

- a) riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra bunului care face obiectul leasingului să fie transferat locatarului la momentul încheierii contractului de leasing;
- b) suma ratelor de leasing să reprezinte cel puțin 90% din costul de intrare al bunului dat în leasing;
- c) contractul de leasing să prevadă expres transferul către locatar, la momentul expirării contractului, al dreptului de proprietate asupra bunului care face obiectul leasingului;
- d) perioada de leasing să depășească 75% din durata de funcționare utilă a bunului care face obiectul leasingului.

Din punct de vedere fiscal, în cazul leasingului financiar, locatarul este tratat ca proprietar al bunurilor primite în leasing.

19) *Contract de leasing operațional* – orice contract de leasing care nu îndeplinește niciuna din condițiile contractului de leasing financiar.

20) *Reprezentanță* – desfășurarea de către nerezident în Republica Moldova a genurilor de activitate cu caracter pregătitor, auxiliar sau de alt caracter, în lipsa criteriilor de reprezentanță permanentă, prevăzute la pct. 15). La genurile de activitate cu caracter pregătitor, auxiliar sau alt caracter, în particular, se atribuie:

- utilizarea de instalații, exclusiv, în scopul depozitării sau expunerii produselor sau mărfurilor ce aparțin nerezidentului;
- menținerea unui stoc de produse sau mărfuri ce aparțin nerezidentului, exclusiv în scopul depozitării sau expunerii;
- menținerea unui stoc de produse sau mărfuri ce aparțin nerezidentului, exclusiv în scopul prelucrării de către o altă persoană;
- menținerea unui loc fix de afaceri, exclusiv în scopul achiziționării mărfurilor de către nerezident;
- menținerea unui loc fix de afaceri, exclusiv în scopul colecțării și/sau distribuirii de informații, marketingului, publicității sau cercetării pieței mărfurilor (serviciilor), realizate de către nerezident, dacă asemenea activitate nu reprezintă o activitate de bază (obișnuită) a nerezidentului;
- menținerea unui loc fix de afaceri în scopul semnării de către o persoană din numele nerezidentului a contractelor, dacă semnarea contractelor se efectuează în conformitate cu instrucțiunile detaliate în scris ale nerezidentului;
- desfășurarea activității prevăzute la pct. 15) lit. b), care nu depășește 6 luni.

21) *Piață* – sistem de relații economice ce se formează în procesul producției, circulației și distribuirii mărfurilor, prestării serviciilor, precum și circulației mijloacelor bănești, care se caracterizează prin libertatea subiecților la alegerea cumpărătorilor și vânzătorilor, determinarea prețurilor, formarea și folosirea resurselor.

22) *Piața comerțului cu ridicata (angro)* – tip de piață în cadrul căreia mărfurile, serviciile, de regulă, se comercializează de către unele persoane altor persoane ce desfășoară activitate de întreprinzător, care ulterior utilizează mărfurile, serviciile în procesul de producție sau le comercializează pe piața comerțului cu amănuntul.

23) *Piața comerțului cu amănuntul* – tip de piață în cadrul căreia mărfurile, serviciile se comercializează populației pentru consum final.

24) *Piață cu reducere* – tip de piață în cadrul căreia oferta depășește cererea ori se comercializează mărfuri, servicii ce nu corespund standardelor de calitate sau sînt deteriorate în urma calamităților naturale, a catastrofelor, a altor evenimente excepționale care au avut loc ori vânzătorul are dificultăți financiare condiționate de insolvabilitate temporară, de lichidare sau de faliment, ori există alte situații similare cînd mărfurile, serviciile se oferă spre vânzare la un preț mai mic decît cel stabilit pe piață.

25) *Piață închisă* – tip de piață în cadrul căreia comercializarea mărfurilor, serviciilor se efectuează între coproprietari sau persoane interdependente. Prețurile de pe piața închisă nu constituie o dovadă a prețurilor de piață.

26) *Preț de piață, valoare de piață* – prețul mărfii, serviciului, format prin interacțiunea cererii și ofertei pe piața comerțului cu ridicata a mărfurilor, serviciilor identice, iar în cazul lipsei

mărfurilor, serviciilor identice – în urma tranzacțiilor încheiate între persoanele ce nu sînt coproprietari sau persoane interdependente pe piața respectivă a comerțului cu ridicata. Tranzacțiile între coproprietari sau persoanele interdependente pot fi luate în considerare numai cu condiția că interdependența acestor persoane nu a influențat rezultatul tranzacției.

Drept surse de informație despre prețurile de piață, la momentul încheierii tranzacției, servesc:

- informația organelor de stat de statistică și a organelor care reglementează formarea prețurilor; iar în cazul lipsei acesteia –
- informația despre prețurile de piață, publicată în presă sau adusă la cunoștința opiniei publice prin intermediul mijloacelor de informare în masă; iar în cazul lipsei acesteia –
- informația oficială și/sau dată publicității despre cotările bursiere (tranzacțiile care au avut loc) la bursa cea mai apropiată de sediul (domiciliul) vânzătorului (cumpărătorului), iar în cazul lipsei tranzacțiilor la bursa menționată ori comercializării (procurării) la o altă bursă – informația despre cotările bursiere ce au avut loc la această altă bursă, precum și informația despre cotările valorilor mobiliare de stat și ale obligațiunilor de stat.

Contribuabilul are dreptul să prezinte Serviciului Fiscal de Stat informația, din alte surse, despre prețurile de piață la momentul transmiterii mărfurilor, serviciilor, iar Serviciul Fiscal de Stat are dreptul să folosească informația prezentată dacă există motive de a o considera veridică.

01.01.2020

26') Valoare intrinsecă – valoarea efectivă a mărfii introduse pe sau scoase de pe teritoriul Republicii Moldova, ce nu include costurile de transport, de asigurare și nici costul încărcării, descărcării și transbordării mărfii.

27) *Discont* – reducere din prețul mărfii, serviciului, valutei străine și al altor active financiare.

28) *Cod fiscal* – număr personal de identificare al contribuabilului, atribuit în modul stabilit de prezentul cod. Se consideră cod fiscal și nu necesită atribuire în modul prevăzut de prezentul cod:

- numărul de identificare de stat atribuit de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat și indicat în decizia de înregistrare a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali supuși înregistrării de stat, conform prevederilor Legii nr. 220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali;
- numărul de identificare de stat atribuit de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat și indicat în certificatul de înregistrare a persoanelor juridice supuse înregistrării de stat, conform prevederilor Legii nr. 837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești;
- codul personal (IDNP) indicat pe versoul buletinului de identitate al persoanei fizice cetățean al Republicii Moldova;
- seria și numărul pașaportului persoanei fizice cetățean al Republicii Moldova care nu dispune de buletin de identitate, iar dacă nu deține nici pașaport, codul fiscal reprezintă seria și numărul certificatului de naștere sau al altui act de identitate;

- e) codul personal (IDNP) indicat pe versoul permisului de ședere al persoanei fizice cetățean străin sau apatrid care deține obiecte imposabile pe teritoriul Republicii Moldova sau care are obligații fiscale, iar în cazul lipsei permisului de ședere, codul fiscal reprezintă seria și numărul (fără spații) al pașaportului persoanei respective din țara de origine.

29) *Subdiviziune* – unitate structurală a întreprinderii, instituției organizației (filială, reprezentanță, sucursală, secție, magazin, depozit etc.), situată în afara locului ei de reședință de bază, care exercită unele din atribuțiile acesteia.

30) *Cod al subdiviziunii* – număr atribuit de Serviciul Fiscal de Stat subdiviziunii contribuabilului în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat. Procesul de atribuire a numărului de către Serviciul Fiscal de Stat va avea loc în baza analizei cererii și a copiilor de pe documentele prin care se confirmă constituirea subdiviziunilor prezentate de contribuabili. Nu este necesară prezentarea altor documente de către contribuabili sau emiterea documentelor (certificatelor, autorizațiilor, confirmărilor etc.) de către Serviciul Fiscal de Stat.

32) *Datorie compromisă* – creanță care este nerambursabilă în cazurile în care:

- a) agentul economic lichidat nu are succesor de drepturi;
- b) persoana juridică sau fizică care desfășoară activitate de întreprinzător, declarată insolubilă, nu are bunuri;
- c) persoana fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător și gospodăria țărănească (de fermier) sau întreprinzătorul individual nu are, în decurs de 2 ani din ziua apariției datoriei, bunuri sau este în insuficiență de bunuri ce ar putea fi percepute în vederea stingerii acestei datorii;
- d) persoana fizică a decedat și nu mai există persoane obligate prin lege să onoreze obligațiile acesteia;
- e) persoana fizică, inclusiv membrii gospodăriei țărănești (de fermier) sau întreprinzătorul individual, care și-a părăsit domiciliul nu poate fi găsită în decursul termenului de prescripție stabilit de legislația civilă;
- f) există actul respectiv al instanței de judecată sau al executorului judecătoresc (decizie, încheiere sau alt document prevăzut de legislația în vigoare) potrivit căruia perceperea datoriei nu este posibilă;

01.01.2020

g) datoria în mărime de până la 1000 de lei are termenul de prescripție expirat.

Calificarea datoriei drept compromisă, în cazurile specificate mai sus, **cu excepția lit. g)**, are loc doar în baza documentului corespunzător prin care se confirmă apariția circumstanței respective de implicare într-o formă juridică în condițiile legii.

33) *Facilitate (înlesnire) fiscală* – suma impozitului sau taxei nevărsată la buget sub formele stabilite la art. 6 alin. (9) lit. g).

34) *Agent cu statut dependent* – orice persoană care, în baza contractului cu un nerezident:

- a) reprezintă interesele nerezidentului în Republica Moldova;
- b) acționează în Republica Moldova în numele acestui nerezident;
- c) are și, de regulă, utilizează în Republica Moldova împuternicirea de a încheia contracte sau de a coordona condițiile lor esențiale în numele nerezidentului,

creînd în urma acestora consecințe juridice pentru nerezidentul dat.

35) *Agent cu statut independent* – orice persoană care nu corespunde cerințelor pct. 34).

36) *Servicii profesionale* – activități independente de ordin științific, literar, artistic, educativ sau pedagogic, precum și activități independente ale inginerilor, arhitecților, auditorilor și contabililor, desfășurate în conformitate cu legislația în vigoare. Prevederile prezentului punct nu se extind asupra persoanelor menționate la pct. 36²⁾ și la 36³⁾.

36¹⁾ *Activități independente* – activități de comerț desfășurate de către o persoană fizică rezidentă doar în mod individual, fără a constitui o formă organizatorico-juridică, în urma desfășurării cărora se obține venit.

36²⁾ *Activitate profesională în sectorul justiției* – activitate permanentă desfășurată în cadrul formelor de organizare a activității prevăzute de lege de către avocat, avocat-stagiar, notar public, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator, expert judiciar în cadrul biroului de expertiză judiciară.

36³⁾ *Activitate profesională în domeniul sănătății* – exercitare independentă a profesiei de medic în una dintre formele de organizare a activității profesionale prevăzute de Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995.

38) *Campanie promoțională* – modalitate de promovare a vânzărilor prin organizarea de concursuri, jocuri, loterii anunțate public și desfășurate pe o perioadă de timp limitată, cu acordarea de cadouri, premii, cîștiguri.

39) *Mare contribuabil* – contribuabilul identificat conform criteriilor de selectare a marilor contribuabili, elaborate de către Serviciul Fiscal de Stat, și inclus în Lista agenților economici – mari contribuabili.

40) *Echipamente de casă și de control* – mașinile de casă și de control cu memorie fiscală, alte sisteme informatice, ce includ dispozitive electronice (de tip terminal de plată în numerar, terminal cash-in, aparat de schimb valutar, precum și altele ce dispun de un program de aplicație dedicat și identificabil) cu funcții de mașini de casă și de control, destinate pentru înregistrarea operațiunilor de casă (în numerar), păstrarea, imprimarea, criptarea și transmiterea la serverul Serviciului Fiscal de Stat a informației financiare gestionate, care asigură protecția algoritmilor de lucru și a datelor înregistrate de modificarea nesancționată.

40¹⁾ *Instrument de plată* – dispozitiv (dispozitive) personalizat(e) (card de plată, telefon mobil etc.) și/sau orice serie de proceduri (tehnice – coduri PIN, TAN, alte tipuri de coduri, login/parolă etc. sau funcționale – transfer de credit, debitare directă) convenite între utilizatorul serviciilor de plată și prestatorul de servicii de plată și folosite de utilizatorul serviciilor de plată pentru a iniția un ordin de plată.

41) *An fiscal* – an calendaristic, care începe cu 1 ianuarie și se termină cu 31 decembrie;

42) *Certificat de atribuire a codului fiscal* – document care confirmă luarea la evidența fiscală. Certificatul de atribuire a codului fiscal se eliberează în modul stabilit de prezentul cod, cu excepția contribuabililor pentru care codul fiscal este cel atribuit în conformitate cu pct. 28) lit. a), b), c), d) și e).

44) *Mostre de mărfuri* – orice articol care reprezintă un tip de marfă ale cărui mod de prezentare și cantitate, pentru mărfuri de același tip, nu permit folosirea sa în alte scopuri

decît pentru obținerea de comenzi pentru mărfuri de tipul celor pe care le reprezintă.

45) *Soluție fiscală individuală anticipată* – act administrativ emis de Serviciul Fiscal de Stat în vederea soluționării cererii unei persoane fizice și persoane juridice care desfășoară activitate de întreprinzător referitoare la aplicarea legislației fiscale asupra unei (unor) situații și/sau tranzacții viitoare specifice.

46) *Locuință de bază* – locuință care întrunește cumulativ următoarele condiții:

- a) este proprietatea contribuabilului în decurs de cel puțin 3 ani;
- b) constituie domiciliul/reședința contribuabilului în decursul ultimilor 3 ani pînă la momentul înstrăinării.

Articolul 6. Impozite și taxe și tipurile lor

(1) Impozitul este o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu ține de efectuarea unor acțiuni determinate și concrete de către organul împuternicit sau de către persoana cu funcții de răspundere a acestuia pentru sau în raport cu contribuabilul care a achitat această plată.

(2) Taxa este o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu este impozit.

(3) Alte plăți efectuate în limitele relațiilor reglementate de legislația nefiscală nu fac parte din categoria plăților obligatorii, denumite impozite și taxe.

(4) În Republica Moldova se percep impozite și taxe de stat și locale.

(5) Sistemul impozitelor și taxelor de stat include:

- a) impozitul pe venit;
- b) taxa pe valoarea adăugată;
- c) accizele;
- d) impozitul privat;
- e) taxa vamală;
- f) taxele rutiere;
- g) impozitul pe avere;
- h) impozitul unic de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației.

(6) Sistemul impozitelor și taxelor locale include:

- a) impozitul pe bunurile imobiliare;
- a¹⁾ impozitul privat;
- b) taxele pentru resursele naturale;
- c) taxa pentru amenajarea teritoriului;
- d) taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale;
- e) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei);
- f) taxa de aplicare a simbolicii locale;
- g) taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii;
- h) taxa de piață;
- i) taxa pentru cazare;
- j) taxa balneară;
- k) taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe rutele municipale, orașenești și satești (comunale);
- l) taxa pentru parcare;
- m) taxa de la posesorii de câini;
- p) taxa pentru parcaj;
- r) taxa pentru salubritate;
- s) taxa pentru dispozitivele publicitare.

(7) Relațiile ce țin de toate impozitele și taxele enumerate la alin. (5) și (6) se reglementează de prezentul

cod și de alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta.

(8) Impozitele și taxele enumerate la alin. (5) și (6) se bazează pe următoarele principii:

- a) neutralitatea impunerii – asigurarea prin legislația fiscală a condițiilor egale investitorilor, capitalului autohton și străin;
- b) certitudinea impunerii – existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițînd acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale;
- c) echitatea fiscală – tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale;
- d) stabilitatea fiscală – efectuare a oricăror modificări și completări ale prevederilor legislației fiscale nemijlocit prin modificarea și completarea prezentului cod;
- e) randamentul impozitelor – perceperea impozitelor și taxelor cu minimum de cheltuieli, cît mai acceptabile pentru contribuabili.

(9) La stabilirea impozitelor și taxelor se determină următoarele elemente:

- a) obiectul impunerii – materia impozabilă;
- b) subiectul impunerii (contribuabilul) – persoana specificată la art. 5 pct. 2);
- c) sursa de plată a impozitului sau taxei – sursa din care se achită impozitul sau taxa;
- d) unitatea de impunere – unitatea de măsură care exprimă dimensiunea obiectului impozabil;
- e) cota (cotele) de impunere – cuantumul unitar al impozitului sau taxei în raport cu obiectul impozabil;
- f) termenul de achitare a impozitelor sau taxelor – perioada în decursul căreia contribuabilul este obligat să achite impozitul sau taxa sub formă de interval de timp sau zi fixă a plății;
- g) facilitățile (înlesnirile) fiscale – elemente de care se ține seama la estimarea obiectului impozabil, la determinarea cuantumului impozitului sau taxei, precum și la încasarea acestuia, sub formă de:
 - scutire parțială sau totală de impozit sau taxă;
 - scutire parțială sau totală de plata impozitelor sau taxelor;
 - cote reduse ale impozitelor sau taxelor;
 - reducerea obiectului impozabil;
 - amînări ale termenului de achitare a impozitelor sau taxelor;
 - eșalonări ale obligației fiscale.

Scutirile specificate la art. 33, 34 și 35, cota redusă a T.V.A. și scutirea de T.V.A. cu drept de deducere nu se consideră facilități (înlesniri) fiscale.

(10) Impozitele și taxele percepute în conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta reprezintă surse de venituri ale bugetului de stat și ale bugetelor locale. Impozitul privat se virează la bugetul de stat sau la bugetul local, în funcție de apartenența bunului. Impozitul pe venitul persoanelor fizice reprezintă sursa de reglementare a veniturilor sistemului bugetar. Pentru unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special, surse de reglementare a veniturilor sistemului

bugetar sînt de asemenea impozitul pe venitul persoanelor juridice (colectat pe teritoriul unității teritoriale autonome), taxa pe valoarea adăugată (în partea ce ține de taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate de agenții economici din unitatea autonomă) și accizele la mărfurile (producția) supuse accizelor, fabricate pe teritoriul unității date.

Articolul 7. Stabilirea, modificarea și anularea impozitelor și taxelor de stat și locale

(1) Impozitele și taxele de stat și locale se stabilesc, se modifică sau se anulează exclusiv prin modificarea și completarea prezentului cod.

[Art. 7 al. (1¹) abrogat prin LP229 din 01.11.18, MO441-447/30.11.18 art. 705; în vigoare 30.11.18]

(2) Pe parcursul anului fiscal (calendaristic), stabilirea de noi impozite și taxe de stat și locale, în afară de cele prevăzute de prezentul cod, sau anularea ori modificarea impozitelor și taxelor în vigoare privind determinarea subiecților impunerii și a bazei impozabile modificarea cotelor și aplicarea facilităților fiscale se permit numai concomitent cu modificarea corespunzătoare a bugetului de stat și a bugetelor locale.

(4) Deciziile autorităților administrației publice – ale municipiilor, orașelor, satelor (comunelor), precum și ale altor unități administrativ-teritoriale instituite în condițiile legislației, – cu privire la punerea în aplicare, la modificarea, în limitele competenței lor, a cotelor, a modului și termenelor de achitare și la aplicarea facilităților se adoptă pe parcursul anului fiscal concomitent cu modificările corespunzătoare ale bugetelor locale.

(5) Pentru executarea prevederilor art. 6 alin. (10), contribuabilii care au subdiviziuni și/sau obiecte impozabile calculează și sting prin achitare obligațiile fiscale aferente subdiviziunilor/obiectelor impozabile corespunzător locului amplasării acestora (cu excepția taxei pe valoarea adăugată, a accizelor, a taxelor destinate transferării în fondul rutier, a impozitului pe venit stabilit conform cap. 7¹ titlul II și a impozitului unic de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației).

(6) Subdiviziunile amplasate în unitățile administrativ-teritoriale, al căror buget nu constituie parte componentă a bugetului public național, plătesc impozitele și taxele la bugetul local unde se află reședința de bază a întreprinderii, instituției, organizației.

Articolul 8. Drepturile și obligațiile contribuabilului

(1) Contribuabilul are dreptul:

- a) să obțină pe gratis de la Serviciul Fiscal de Stat și serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale informații despre impozitele și taxele în vigoare, precum și despre actele normative care reglementează modul și condițiile de achitare a acestora;
- b) să se bucure de o atitudine corectă din partea organelor cu atribuții de administrare fiscală și a persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora;

- c) să-și reprezinte interesele în organele cu atribuții de administrare fiscală personal sau prin intermediul reprezentantului său;
 - d) să direcționeze anual un quantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către beneficiarii desemnării procentuale potrivit art. 15² dacă nu are datorii la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare;
 - e) să obțină amînarea, eșalonarea, trecerea în cont a impozitelor în modul și în condițiile prevăzute de prezentul cod;
 - e¹) să solicite și să obțină de la Serviciul Fiscal de Stat soluția fiscală individuală anticipată în modul și în condițiile prevăzute de prezentul cod;
 - f) să prezinte organelor cu atribuții de administrare fiscală și persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora explicații referitoare la calcularea și achitarea impozitelor și taxelor;
 - g) să conteste, în modul stabilit de legislație, deciziile, acțiunile sau inacțiunea organelor cu atribuții de administrare fiscală și ale persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora;
 - h) să beneficieze de alte drepturi stabilite de legislația fiscală;
 - i) să beneficieze de facilitățile fiscale, la care are dreptul conform legislației fiscale, pe perioada fiscală în care a întrunit toate condițiile stabilite.
- (2) Contribuabilul este obligat:
- a) să respecte modul stabilit de înregistrare (reînregistrare) de stat și de desfășurare a activității de întreprinzător;
 - b) să se pună la evidență la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază își are sediul stabilit în documentele de constituire (înregistrare) și să primească certificatul de atribuire a codului fiscal. Aceste prevederi nu se aplică persoanelor al căror număr de identificare de stat reprezintă codul fiscal, cu excepția contribuabililor pentru care codul fiscal este cel atribuit în conformitate cu art. 5 pct. 28) lit. a), b), c), d) și e). Contribuabilii care sînt înregistrați de către organele abilitate cu dreptul de înregistrare de stat se iau la evidența subdiviziunii respective a Serviciului Fiscal de Stat conform informației prezentate de către aceste organe;
 - c) să țină contabilitatea conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte Serviciului Fiscal de Stat și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență în conformitate cu cerințele legislației, să efectueze încasările bănești în numerar prin intermediul echipamentelor de casă și de control, respectînd reglementările aprobate de Guvern, inclusiv Lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea mașinilor de casă și de control;
 - d) să prezinte informații veridice despre veniturile rezultate din orice activitate de întreprinzător, precum și despre alte obiecte ale impunerii;
 - e) să achite la buget, la timp și integral, ținînd cont de prevederile art. 7 alin. (5), sumele calculate ale impozitelor și taxelor, asigurînd exactitatea și veridicitatea dărilor de seamă fiscale prezentate;

